

Közös szlovák-magyar urbanisztikai tanulmányterv a határon átnyúló Neogradiensis Eurorégió fejlesztésére

A Banská Bystrica (Besztercebánya) és Nógrád megyékre
vonatkozó három nyelvű tanulmányterv összefoglaló
dokumentuma, különös tekintettel Luceneč-re (Losonc) és
Salgótarjánra

SZLOVÁKIA

MAGYARORSZÁG

Érintett területek
Készítették

**NOVOHRAD
AUREX**

**SALGÓTARJÁN
VÁROSFEJLESZTÉS RT.**

**Felelős személyek
Munkatársak**

Ing.arch. Július Hanus, CSc.
Ing. Kristián Szekeres
Dr. Martina Pavlovkinová
Ing. Ladislav Červeň
Ing. Barbora Hanáková

Bajnai László fejlesztési igazgató
Gutai Berta településmérnök

Megrendelő

A Szlovák Köztársaság Építésügyi és
regionális Fejlesztési Minisztériuma

A Magyar Köztársaság Miniszterelnöki
Hivatalának Területrendezési Főosztálya

A Nógrád Megyei Területfejlesztési Tanács
Nógrád Megyei Területfejlesztési
Ügynöksége

2004. Január

I. BEVEZETÉS

I. Bevezetés

Jelen, a határon átnyúló területek fejlesztésére vonatkozó tanulmányterv a Szlovák és a Magyar Köztársaság között létrejött kormányközi megállapodás alapján, a régiók közötti kapcsolatok figyelembevételével készült. Az eredeti megrendelés a szlovák fél részéről a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériumának illetékes főosztályától érkezett, később pedig – átszervezés folytán – átkerült az Építési és Regionális Fejlesztési Minisztériumhoz, illetve a magyar fél részéről a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium illetékes főosztályától, később pedig – átszervezés folytán – átkerült a Magyar Köztársaság Miniszterelnöki Hivatalához. Kettős nyomtáv

	Területi tervezés hosszútávú		Regionális tervezés középtávú	
	Nemzeti	Regionális	Nemzeti	Regionális
Szlovák Köztársaság	KURS	Az integrált területi egység területi terve	Nemzeti Fejlesztési Terv Operatív programok	A régió szociális és gazdasági fejlesztési programja
Határon átnyúló kooperáció		A Neogradiensis Eurorégió határon átnyúló területére vonatkozó város- és területfejlesztési tanulmány	Phare CBC Interreg III A	A Neogradiensis Eurorégió stratégiai fejlesztési terve A szlovák-magyar határon átnyúló terület területi és regionális fejlesztési projektje
Magyarország	Országos Területrendezési Terv		Nemzeti Fejlesztési Terv Operatív programok	A régió szociális és gazdasági fejlesztési tervezete

I.1. Megbízás

Az ezirányú munka a kidolgozók által, 2000 őszén benyújtott, a két ország illetékes minisztériumának felkérésére készített ajánlat alapján készült, melyet az érintett felek – nevezetesen a szlovák és a magyar fél államigazgatási hivatalainak képviselői és a köz- és magán szektor érintett tényezői - közötti alapos megbeszélések előzték meg.

A jelen tanulmány témája a következő:

- A település-struktúra jelenlegi állapotának átfogó elemzése,
- A fejlesztési lehetőségek meghatározása, és
- A jövőbeni fejlesztésekre tett javaslatok megfogalmazása.

A tanulmány a következőkre terjedt ki:

- Banskobystrický (Besztercebánya) megye déli területe - Velký Krtíš (Nagykürtös), Lučenec (Losonc), Poltár, Rimavská Sobotka (Rimaszombat) és Revúca - a szlovák oldalon, különös tekintettel a Lučenec (Losonc) és Poltár körzet fejlesztésére;
- és Nógrád megye, különös tekintettel Salgótarjánra és a környező ipari területekre, a magyar oldalon.

A jelen dokumentum célja, hogy iránymutatást nyújtson a Neogradiensis Eurorégióra vonatkozóan, a határon átnyúló együttműködést illetően.

A javaslat egy 10-15 éves időtartamot ölel fel.

A megbízás négy fő témaköre a következő:

1. a határon átnyúló régió fejlődési dinamikájának elemzése,
  - a.) a jelenlegi helyzet jellemzői,
  - b.) SWOT analízis,
2. célok, prioritások, szükséges intézkedések,
3. az integrált területfejlesztés koncepciója,
4. javaslatok és ajánlások.

Az 1a, 1b, 2, 3, és 4-es részek az alábbiak szerint vannak bontva:

- humán erőforrás, település-struktúra, demográfiai jellemzők,
- környezet-, természet- és tájvédelem,
- közlekedési és műszaki infrastruktúra,
- gazdasági szerkezet.

A magyar és a szlovák fél közös célja, hogy megfelelően reagáljon az agglomeráció periférikus elhelyezkedéséből eredő nehézségekre, és elősegítse a régió fejlődését.

A 2003-as év végére a tanulmány átdolgozott, rövidített változata elkészült, ezáltal a projekt ezen szakasza lezárult.

I.2. A tanulmánytervet kidolgozó munkacsoport

A feladat független elvégzését egy szakemberekből álló, államközi munkavégző csoport biztosította, amelyben az AUREX cég jelentette a szlovák felet és a SCET Magyarország Városfejlesztő Rt. – amelynek elnevezése közben Városfejlesztés Rt-re változott – a magyar felet. A kidolgozás szoros együttműködés keretében történt, különös figyelmet szentelve területi államigazgatási és kereskedelmi kamarai szervezetekhez tartozó képviselőknek a határ mindkét oldalán.

I.3. A módszertan kialakítása

Amikor meggondoljuk a tárgyalt terület fejlesztési lehetőségeit a szlovák-magyar határon átnyúló együttműködés lehetőségeinek a kihasználása szempontjából, különös figyelmet kell fordítani a Losonc - Salgótarján tengelyre, annak kapcsolatára a régió legnagyobb városával, Budapesttel, illetve minden elérhető erőforrásra. A jelen munka célja egy területrendezési és – fejlesztési (a szlovák szakmai terminológia alapján a közös munkában „urbanisztikainak” nevezett) tanulmányterv felvázolása.

A határon átnyúló tanulmány módszertanának kialakításához a dunamenti, határon átnyúló, területrendezési tanulmányterv módszertanát kidolgozó szlovák és magyar szakemberek szakmai útmutatása szolgált alapul, ami a gyakorlati alkalmazás során tesztelésre került. A munkát végző szakemberek a későbbiekben módosították a kiinduló módszertant, amit a megbízó is elfogadott.

A megközelítés alapelve, hogy olyan módon hozza összhangba a területi terveket és a regionális politikát, hogy figyelembe veszi a területi tervben megfogalmazott alapvető hosszútávú - a terület közlekedését és műszaki infrastruktúráját magába foglaló - fejlesztési irányokat. Ennek a törekvésnek a fő célja, hogy a régiót bekapcsolja a nemzetközi európai közlekedési folyosók rendszerébe, azzal a szándékkal, hogy a régió belső forrásait is ki lehessen használni.

A módszertan kidolgozásánál felmerülő problémák elsősorban a törvényi eltérések, a közigazgatási rendszerek különbsége, és az egyik vagy másik fél részéről a tervdokumentációból hiányzó egy-egy részlet volt.

A módszertan kidolgozásánál a település-struktúrára és a környezetre vonatkozó részeket a szlovák fél javasolta, míg a közlekedésre, a műszaki infrastruktúrára és a gazdasági szerkezetre vonatkozó részeket a magyar fél vázolta fel.

A két ország közeledő csatlakozása az EU-hoz, a határon átnyúló régió fejlesztése tekintetében új dimenziókat nyit, annál is inkább, mivel a terület történelmi értelemben egy egységet képvisel. A módszertan logikája biztosítja a megvalósítás lehetőségét.

A módszertan különös fontosságot tulajdonít a nemzetközi, a régiók közötti és a határon átnyúló szintek közötti együttműködésnek. A grafikus ábrák világos magyarázattal szolgálnak a tanulmánytervben leírt alapelvekhez. A szövegek összehasonlítása, a két ország statisztikai adatfeldolgozása közötti különbségek miatt, különösen az első fejezet esetén, problémákat vetett fel.

A rövidített változat felvázolja az átfogó célok figyelembevételével megteendő legfőbb intézkedéseket.

I.4. Munkafolyamat

A tanulmánynak a határon átnyúló terület szlovák oldalára vonatkozó elemző fejezete már elkészült a 2000-es évben, és Besztercebánya megye hatóságai is értékelték azt.

A magyar oldalt érintő elemző fejezet a 2001-es év első felében készült el. Később, a 2001-es év második felében és a 2002-es évben elkészült a 2, 3 és 4 fejezet. A dokumentumot a Nógrád Megyei Fejlesztési Tanács egyhangúlag elfogadta.

2002-ben megtörtént a dokumentáció elkészült részének nemzeti nyelvekre illetve angol nyelvre való fordítása, mely a jelen közös anyag alapjául szolgált.

A nemzetközi együttműködés ismert nehézségei ellenére mindkét fél haszonélvezője a közös munkának, mivel információkat szereznek azokról a nehézségekről és lehetőségekről, melyeket a régiók képviselői látnak.

A 2003-as év második felében és ez év elején készült rövidített változat fegyelembé veszi a naprakész projekteket és a közelgő Interreg IIIA-t, az EU új Közösségi Kezdeményezési Programját.

A rövidített változatot három közös megbeszélés előzte meg, és a jelen változat a legutolsó januári losonci találkozó alapján készült.

II.

**A FEJLŐDÉSI DINAMIKÁJÁNAK
ELEMZÉSE**

II. Jelenlegi határon átnyúló dinamika - SWOT analízis

A határon átnyúló régiót erősen befolyásolja a budapesti agglomeráció, mely közép-európai jelentőséggel bír, és Besztercebánya – Zólyom agglomerációja (kb. 150000 lakos), melynek szlovákiai szempontból országos jelentősége van. A határon átnyúló régió településhálózata három részre osztható: nyugati - Balassagyarmat, Velký Krtíš (Nagykürtös) és Sahy (Ipolyság) – a középső, központi - Salgótarján, Losonc - és a keleti rész - Rimavská Sobota (Rimaszombat). Az utóbbi terület Miskolc vonzáskörzetéhez kapcsolódik a magyar oldalon, mely kívül esik a Neogradiensis régió. A régió többi része kiterjedt vidéki jellegű területeket ölel fel.

II.1. Humán erőforrások, település–struktúra és életszínvonal

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megfelelő és rendelkezésre álló munkaerő, melynek nagyobb része gazdaságilag aktív népesség, képzett ipari, vasipari, kézműves, mezőgazdasági és erdészeti munkaerő. ▪ A mind nemzeti, mind európai jelentőséggel bíró létező észak-dél és kelet-nyugat tengely miatt megfelelő térszerkezeti pozíció a településhálózat fejlesztése számára. ▪ Kedvező elhelyezkedés a határhoz képest, alkalmas arra, hogy érdeklődést vonzzon a budapesti agglomerációból. ▪ Megfelelő háttér feltételek a települések számára. ▪ Változatos településszerkezet, mely különböző típusú fejlesztések számára alkalmas. ▪ Jó feltételekkel rendelkező központok (Losonc, Salgótarján), melyek lehetőséget teremtenek a határon átnyúló fejlesztésre. ▪ Mind a nyári mind a téli időszakban megfelelő feltételek a turizmus fejlesztésére az egész területen a jól megőrzött vidéki környezetre és a távoli hegyi falvakra alapozva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A nemzeti adatokhoz képest a lakosság nem kiegyensúlyozott és nem kedvező korbéli, iskolázottsági és társadalmi összetétele mindkét országban. ▪ Hosszútávú magas munkanélküliségi arány. ▪ Magas arányú cigány népesség, alacsony iskolázottsággal. ▪ Alacsony szociális és életszínvonal a régióban, nagy munkanélküliség. ▪ A fennálló határon átnyúló együttműködés nem alkalmas a hosszútávú tevékenységre. ▪ Alacsony városiasodási szint a vidéki települések nagy arányával a régió délnyugati és északkeleti részén. ▪ A szükséges fejlesztéshez nem megfelelő, a turizmushoz kapcsolódó infrastruktúra.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jelentős nagyságú városi területek és nagyszámú lakosság közötti kapcsolatteremtés a határon átnyúló régió közepén, annak észak-déli tengelye mentén - Pásztó, Bátorfyerenye, Salgótarján, Filakovo (Füle), Losonc, Poltár. ▪ Átfogó határon átnyúló együttműködés a munkaerőpiac, a kultúra, a turizmus, üzleti kapcsolatok, stb. területén. ▪ A régió további fejlesztése érhető el azáltal, hogy a fennálló fejlesztési tengely könnyű elérhetőséget biztosít a szomszédos gazdasági központok felé. ▪ A falusi turizmus fejlesztése a vidéki településeken. ▪ A hegyi környezet alkalmas a hétvégi turizmusra Budapest környékéről, Miskolcra és az Alföld északi részéről. ▪ A losonci termál víz felhasználása egészségügyi és pihenési célokra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A régiót érő társadalmi-gazdasági hatások tovább ronthatják a már kiegyensúlyozatlan demográfiai szerkezetet. ▪ A fiatalok elvándorlása a gazdaságilag fejlettebb régiókba. ▪ A deviáns jelenségek felerősödése a helyi társadalomban. ▪ További lemaradás az oktatás és az informatika területén. ▪ A kis települések visszafordíthatatlanul veszítik el lakosaikat. ▪ Bizonyos településeken a szociális és kulturális problémák erős és együttes megjelenése. ▪ Bizonyos jó elhelyezkedésű települések elveszítik vonzerejüket a turizmus számára a szociális és demográfiai problémákból adódóan.

II.2. Környezet-, természet- és tájvédelem

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A települések viszonylag kevésbé hatottak a természeti környezetre. ▪ Természetvédelmi területekben és kulturális örökségben gazdag régió. ▪ A természet minősége javul a nehézipar visszaszorulása, a természetbarát technológiák és a csökkenő, a mezőgazdaság által okozott természeti beavatkozások miatt. ▪ Elegendő természeti források (ásványok, erdők, stb.). ▪ Minden településen létező, központi kommunális szemét elszállítás. ▪ A természetvédelem területén egyre aktívabb tevékenység a non-profit szervezetek részéről. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Helyi ivóvíz ellátási hiány és rossz vízminőség a határon átnyúló régió mindkét oldalán. ▪ Fairtás a védett területeken és a gyomok szaporodása. ▪ A hulladék és szennyvíz gazdálkodás fejletlen infrastruktúrája. ▪ Súlyos környezeti károk a korábbi nehézipari területeken, erős vízszennyezés, talaj- és ebből következően talajvíz károsodás. ▪ Alacsony szintű határon átnyúló együttműködés a környezetvédelem területén.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A turizmus fejlesztésének lehetősége a kedvező környezeti és gazdag kulturális örökségből eredően. ▪ Közös áramfejlesztés a létező hőforrásokra alapozva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A környezeti kérdések alacsony prioritása. ▪ A felszíni és a talajvíz veszélyeztetése a gazdasági tevékenységek és a nem megfelelő szennyvíz elvezetési és -tisztítási rendszer miatt. ▪ A közlekedés erősödése veszélyezteti a levegő minőségét. ▪ Nem elegendő költségvetés a közművek fejlesztésére. ▪ Nincsenek revitalizációs programok a szennyezett ipari területek számára. ▪ A határon átnyúló együttműködés hiánya környezeti kérdésekben.

II.3. Közlekedés és műszaki infrastruktúra

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előnyös közlekedés-földrajzi helyzet. ▪ A Helsinki folyosók közép-európai csomópontjának közelsége. ▪ Az V. Helsinki folyosó közelsége. ▪ A 21-es főút közlekedési folyosója a legvárosiasodottabb régióhoz csatlakozik: Dél-Szlovákia középső részének fejlesztési és közlekedési tengelye Losoncnál. ▪ A gazdasági tevékenységek folytatásához szükséges infrastruktúra rendelkezésre áll. ▪ A lakossági elektromos áram- és ivóvíz ellátás rendelkezésre áll. ▪ A lakossági gázellátást jelentős mértékben kifejlesztették. ▪ Losonc egy természetes, regionális vasúti és közúti fuvarozási csomópontnak tekinthető. ▪ Losonc és Salgótarján térsége a határon átnyúló, illetve azon túleső térség energia és kommunikációs hálózatának csomópontja. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Hatvan-Salgótarján-Fülek vasútvonal műszaki állapota teljesen elmaradott. ▪ A szennyvízhálózatba bekötött háztartások aránya még mindig rendkívül alacsony. ▪ A 21-es főút kapacitásának kimerülése fedezhető fel a főutat keresztező 23-as és 22-es főutak közé eső szakaszon. ▪ A 21-es főút kapacitásának kimerülése fedezhető fel a főút Salgótarján és Fülek közé eső szakaszán. ▪ A 2-es főút közlekedési folyosója mentén nincs nemzetközi vasútvonal, így ebben a közlekedési folyosóban kevés az esély a kombinált fuvarozás megvalósítására. ▪ A vasúti közlekedés aránya csökken a szállítmányozásban. ▪ Nincs kiépített vasútvonal Ipolyság és Balassagyarmat között. ▪ Nincsenek hidak és így közúti összeköttetés sincs megfelelő mértékben a folyó két oldala között az Ipoly határmenti szakaszán.
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A határon átnyúló térség gazdasági fejlesztésének érdekében a kedvező közlekedés-földrajzi helyzet kihasználása a 21-es főút folyosójának tudatos fejlesztésén keresztül. ▪ A Pásztó-Bátonytereny-Salgótarján-Fülek-Losonc urbanizált térség fejlesztéséhez szükséges közlekedési infrastrukturális feltételek kialakítása a 21-es főút folyosóján kétszer két sávú autópályára megépítésével. ▪ A Nógrád megye keleti részén található urbanizált terület és Losonc térsége bevonása a nemzeti, illetve európai gazdasági vérkeringésbe a 21-es számú főút fejlesztésén keresztül. ▪ Javítani az áruk és utasok szállításának feltételeit a kelet-nógrádi városiasodott térségben a Hatvan-Salgótarján-Fülek-Losonc vasútvonal újjáépítésén keresztül. ▪ A kombinált szállítmányozás feltételeinek megteremtése a Hatvan-Salgótarján- Fülek-Losonc vasútvonal újjáépítése által. ▪ A szintbeni közúti és vasúti kereszteződések fejlesztése. ▪ A Pozsony-Ipolyság-Balassagyarmat-Losonc-Kassa vasútvonal befejezésének lehetősége a jelenleg még hiányzó - Sahy (Ipolyság) és Balassagyarmat közötti - összeköttetés megépítésével. ▪ Az Ipoly szemközti oldalain található települések összekötése új hidak megépítésével. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A 21-es főút a jelenlegi paramétereivel várhatóan nem lesz képes ellátni az EU-hoz történő csatlakozás és a gazdasági fejlődés miatt megnövekvő forgalmat. ▪ A 2-es főút autópályává vagy autópályává alakítása meg fog történni, de a 21-es főút folyosó kétszer két sávú autópályává alakítása nem fog megtörténni.

II.4. Gazdasági struktúra

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A felzárkózás jelei mutatkoznak a térségben. ▪ Az ipar jelentős és meghatározó szerepet játszik a térség gazdaságában. ▪ Az ipari fejlődés új alapokra helyeződött. ▪ Kialakult az ipari vállalkozások anyagi és műszaki bázisa. ▪ A nem fémes nyersanyagok rendelkezésre állnak. ▪ Nemzetközi szintű kiállítási és kongresszusi központ Losoncon. ▪ Az építőipar termelékenysége fokozódik. ▪ Szabad kapacitások az építőiparban. ▪ A külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma növekszik. ▪ A környezetvédelmi területek fontos vonzóerőt jelentenek a turisták számára. ▪ A határ két oldalán elhelyezkedő salgótarjáni és losonci kistérségek hasonló kulturális és gazdasági adottságokkal rendelkeznek, melyeken keresztül egymást erősítik. ▪ A gazdag kulturális örökség további vonzerőt jelent a turisták számára. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az ipar kevésbé változatos és alacsony szinten képes hozzáadott értéket teremteni. ▪ A foglalkoztatottság csupán néhány nagyvállalkozástól függ. ▪ Alacsony termelékenység és vállalkozói versenyképesség, elmaradott technológiák alkalmazása miatti alacsony hatékonyság az ipari vállalkozások körében. ▪ A turisták rendelkezésére álló szállás lehetőségek csak mérsékelt igényeket elégítenek ki. ▪ Alacsony szintű nemzetközi turizmus. ▪ Alacsony beruházói érdeklődés az egész térségre vonatkozóan. ▪ A munkanélküliek aránya magas az országos átlag felett van. ▪ A kis- és középméretű vállalkozások alacsony aránya és tevékenységi szintje. ▪ A szolgáltatási szektor alacsony aránya és termelékenysége. ▪ A mezőgazdaság válságban van. ▪ A hagyományos bányászatra és nehéziparra épülő helyi gazdaság versenyképessé alakításának sikertelensége. ▪ A hagyományos ipar válsága kedvezőtlen képet alakított ki a térségről. ▪ AZ összehangolt és kitaró imázs alkotás, illetve marketing tevékenységek hiánya.
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A gazdasági fejlődés több munkalehetőséget eredményez. ▪ A közlekedési infrastruktúra fejlődésének eredményeképpen a térség pozíciója sokkal jobban megerősödik a beruházók szemében. ▪ A gazdag kulturális örökségnek és a vonzó természeti környezetnek köszönhetően, egy szervezett turizmusfejlesztő programon keresztül megindulhat a turizmus fellendülése. ▪ A helyi gazdaság meghatározó ágazatainak (ipar, turizmus) fellendülése a szolgáltatási szektor fejlődését fogja maga után vonni. ▪ A helyi gazdaság és infrastruktúra fejlesztése jó lehetőséget nyújt a magyar-szlovák, határon átnyúló gazdasági és regionális fejlődés fokozására. ▪ Az egymást erősítő gazdaságfejlesztési és határon átnyúló együttműködési folyamatok elősegíthetik, hogy a losonci és salgótarjáni agglomerációs területek egy dinamikus, határon átnyúló, városias térséggé váljanak, egy, még közép-európai szinten is jelentős új fejlődési pólust alkotva. ▪ Lehetőség egy, közös Losonc-Salgótarján termelési övezet létrehozására. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amennyiben Nógrád megye nyugati és keleti részének gazdasági fejlődése túlzottan kiegyenlítetlenné válna, nem lesz mód a Losonc-Salgótarján együttműködés nyújtotta lehetőségek kihasználására a szlovák partner teljeskörű együttműködése és a losonci térség fejlődése ellenére sem. ▪ A folyamatban levő autópálya fejlesztések a hasonló helyzetben levő térségek számára lehetővé teszik, hogy az ország gazdasági középpontja és egyéb fejlett EU-s térségek gyorsabban megközelíthetővé váljanak. ▪ Előfordulhatnak olyan politikai változások, melyek lehetetlenné tehetik vagy akadályozhatják a határon átnyúló gazdasági és regionális fejlesztést, illetve együttműködést, így a többszáz ezer lakossal rendelkező salgótarjáni és losonci fejlődő térség által nyújtott lehetőségeket nem lesz könnyű felhasználni beruházások számára. ▪ A beruházó tőke földrajzilag távolabbi területeket választ – néhány esetben ezek a régiók jobb imázssal is rendelkeznek -, így a térséget elkerüli a gazdasági fejlesztés.

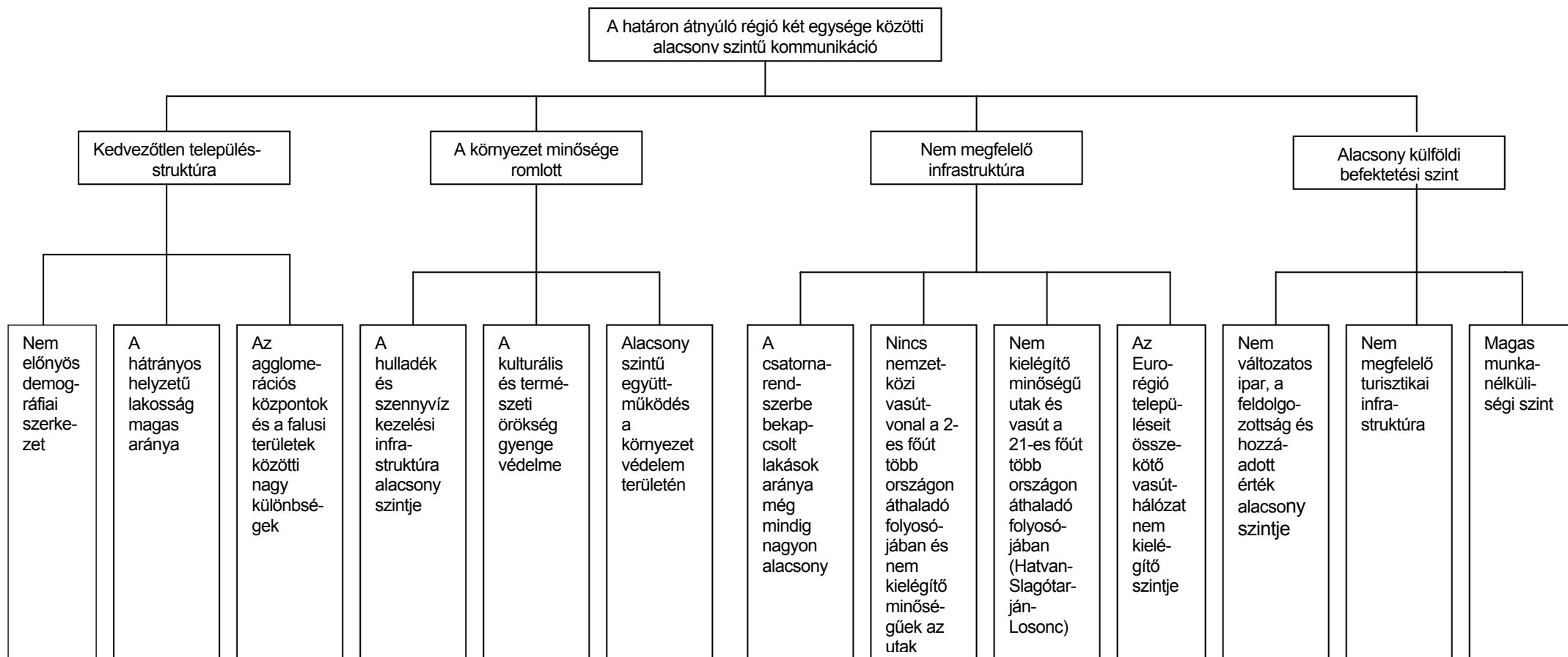
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az alábbi iparágak válhatnak a gazdasági fejlődés húzóerejévé a térségben: üveg- és építőipar, alkatrészgyártás a fémiparban, berendezések gyártása a környezetgazdálkodáshoz és elektronikai alkatrészek összeszerelése. ▪ A Varsó - Katowice - Budapest- Adria folyosó meg fog épülni, így ezáltal Losonc és Salgótarján gazdasági térsége megerősödik, és egy kétirányú gazdasági áramlat középpontjában fog elhelyezkedni. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A gazdasági válság negatív hatással van a mindennapi élet feltételeire, amelyek így együtt újonnan kialakuló és erősödő, negatív szociális és demográfiai folyamatokat idéznek elő, mint például a tartós munkanélküliség megnövekedését, a csökkenő létszámú és fokozottan öregedő lakosságot, valamint a romák szociális és gazdasági integrációja még nehezebbé válását. ▪ A hosszan tartó válság eredményeként a térség egyre kevésbé válik vonzóvá a magánbefektetők, kormányzati fejlesztések számára, valamint a magyar-szlovák együttműködés szempontjából. ▪ A szükséges közlekedési infrastruktúra-fejlesztéseket visszavonják.
---	---

III.

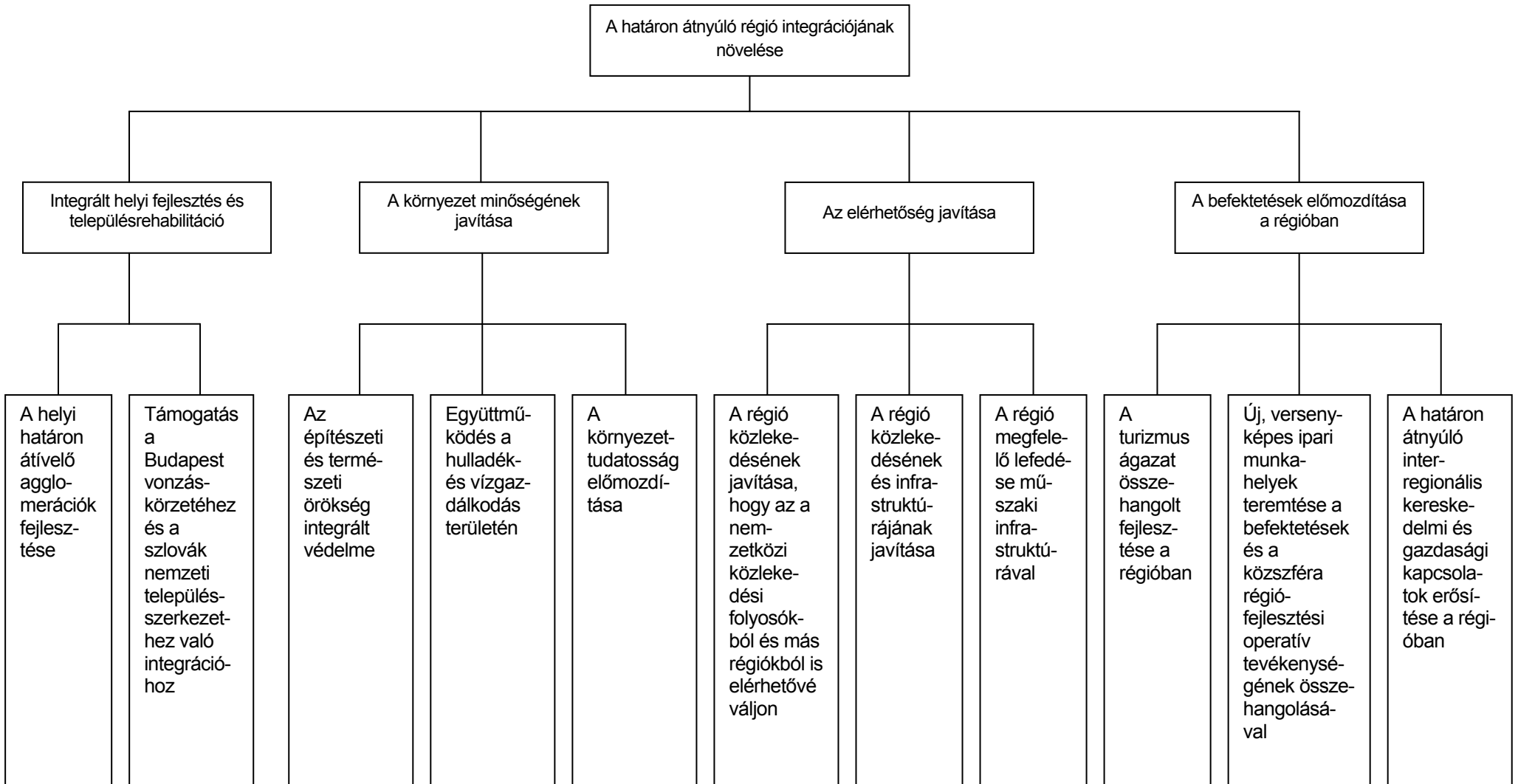
PROBLÉMÁK ÉS CÉLOK

III. Problémákat és célokat bemutató fadiagram

III.1. Problémák

III.2. Célok

IV.

CÉLOK, PRIORITÁSOK

IV. Célok, prioritások, intézkedések

IV.1. Átfogó fejlesztési célok:

Fokozni a határon átnyúló térség integrációját

IV.2. A határon átnyúló Neogradiensis Eurorégió fejlesztésének stratégiai céljai:

Fokozni a Neogradiensis Eurorégió versenyképességét a gazdasági, szociális és kulturális fejlesztés támogatásán keresztül

IV.3. A határon átnyúló Neogradiensis Eurorégió fejlesztésének konkrét céljai:

Megerősíteni a Neogradiensis Eurorégió határon átnyúló település struktúráját, illetve az átfogó település struktúrákba (Banská Bystrica – Zvolen, budapesti agglomeráció) történő integrálódását

Fokozni a környezet- és természetvédelem, illetve a kulturális örökség védelme terén kifejtett tevékenységeket

Emelni a Neogradiensis Eurorégióon belül a közlekedési és a műszaki infrastruktúra szintjét, valamint fejleszteni a térség elérhetőségét az európai közlekedési folyosókról (Helsinki folyosók)

Fokozni a Neogradiensis Eurorégió társadalmi-gazdasági fejlesztését, különös tekintettel az emberi erőforrás, a turizmus, illetve a kis- és közepes méretű vállalkozások területére, valamint versenyképes ipari munkahelyek létrehozására

IV.4. A határon átnyúló Neogradiensis térség fejlesztési prioritásai

PI : A település-struktúra határon átnyúló fejlesztése, a szlovák és magyar település-struktúrába történő integrálása

I-1 Kiegyensúlyozott demográfiai struktúra létrehozása

I-2 A határon átnyúló versenyképes település-struktúra fejlesztésének támogatása, tervezésen, projekt-fejlesztésen és hálózat-kialakításon keresztül

I-3 Határon átnyúló szociális és emberi erőforrás-fejlesztés

PII : Határon átnyúló környezet-, természet- és kulturális örökség-védelem

II-1 A fennálló környezetvédelmi nehézségek megszüntetése, és a gazdasági fejlődés támogatása fejlett, környezetbarát technológia alkalmazásával

II-2 A természeti és kulturális örökség integrált védelme

II-3 A hulladék kezelés fejlesztése

PIII : Megerősíteni a regionális közlekedési és műszaki infrastruktúrát, és javítani a térség megközelíthetőségét

III-1 A határon átnyúló térség elérhetősége a nemzetközi közlekedési folyosókról

III-2 Hatékony határon átnyúló közlekedési hálózat a térségben

III-3 A határon átnyúló műszaki infrastruktúra fejlesztése

PIV : A turizmus, az emberi erőforrások, valamint a kis- és középméretű vállalkozások fejlesztése

IV-1 A munkaerőpiac megerősítése a határon átnyúló térségben határon átnyúló gazdasági zónák kialakításával

IV-2 Támogatni a határon átnyúló szociális infrastruktúra fejlesztését a térség optimális demográfiai fejlődésének stabilizálása érdekében

IV-3 A turizmus fejlesztése

IV-4 A kis- és középméretű vállalkozások támogatása

V.
INTÉZKEDÉSEK ÉS
TEVÉKENYSÉGEK

V. Intézkedések és tevékenységek

V.1. PI : A település-struktúra határon átnyúló fejlesztése, a szlovák és a magyar település-struktúrába történő integrálása

V.1.1. I-1 Kiegyensúlyozott demográfiai struktúra létrehozása

- A városok, mint fejlesztési központok rehabilitációjának és fejlesztésének megerősítése

V.1.2. I-2 A határon átnyúló versenyképes település-struktúra fejlesztésének támogatása, tervezésen, projekt fejlesztésen és hálózat kialakításon keresztül

- Operatív városrehabilitációs és - fejlesztési akciók előkészítése és lebonyolítása a hanyatló és egyben zavaró ipari területek rehabilitálásának és a városi szövet regenerálásának céljából
- Környezeti károk állami támogatással történő helyreállítása, ami a városok belső részeiben található ipari területek újrahasznosításának előfeltétele a jóváhagyandó operatív város- fejlesztési akcióterveknek megfelelően

V.1.3. I-3 Határon átnyúló szociális és emberi erőforrás fejlesztés

- Alkalmazni az együttműködés különböző formáit az oktatásra, kultúrára, egészségügyre, társadalompolitikára és a sportra vonatkozóan

V.2. PII : Határon átnyúló környezet-, természet-, és kulturális örökségvédelem

V.2.1. II-1 A fennálló környezetvédelmi nehézségek megszüntetése, és a gazdasági fejlődés támogatása fejlett, környezetbarát technológia alkalmazásával

- Törvényi védelem biztosítása a javasolt védett területek számára
- Az ökológiai stabilitás fenntartását szolgáló rendszer kialakítása
- A környezeti elemek megőrzése és újbóli felhasználása
- A környezettel kapcsolatos képzés támogatása minden szinten
- A non-profit szektor környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységeinek támogatása
- Operatív városrehabilitációs és -fejlesztési akciók előkészítése és lebonyolítása hanyatló és egyben zavaró ipari területek rehabilitálásának, illetve a városi szövet regenerálásának céljából
- Környezeti károk állami támogatással történő helyreállítása, ami a városok belső részeiben található ipari területek újrahasznosításának előfeltétele a jóváhagyandó operatív városfejlesztési akcióterveknek megfelelően

V.2.2. II-2 A természeti és kulturális örökség integrált védelme

- Parkerdő létesítése Losonc – Velká nad Ipl'om területén
- A losonci hévizek lehetséges kiaknázásának értékelése
- Integrált védelem biztosítása a Hollókőn található építészeti örökség számára, mely egyben a világörökség része is
- Operatív városrehabilitációs és -fejlesztési akciók előkészítése és lebonyolítása a losonci, nagykürtösi, füleki, salgótarjáni, szécsényi és balassagyarmati városközpontokban található építészeti örökség integrált védelmének céljából

V.2.3. II-3 A hulladék kezelés fejlesztése

- Szennyvíz elvezető hálózat és szennyvízkezelő-telepek létesítése a településeken
- Létesítmények kialakítása európai uniós források segítségével a lakossági és veszélyes hulladékok kezelésére

V.3. PIII : Megerősíteni a regionális közlekedési és műszaki infrastruktúrát, valamint fokozni a térség megközelíthetőségét

V.3.1. III-1 A határon átnyúló térség elérhetősége a nemzetközi közlekedési folyosókról

- Gyorsforgalmi út-kapcsolat építése a Zólyom-Losonc-Kassa irányban
- Gyorsforgalmi út-kapcsolat építése a Hatvan - Salgótarján – Losonc irányban
- Közlekedési létesítmények fejlesztése a Budapest – Ipolyság - Besztercebánya irányban
- Kettős nyomtáv építése a Zólyom – Losonc – Kassa vonalon keletkezett déli vasúti szűk keresztmetszetről, valamint ennek villamosítása és átalakítása az AGTC paramétereknek megfelelően
- Kettős nyomtáv építése a Hatvan - Salgótarján – Losonc vonalon, valamint ennek villamosítása
- Az Ipolyság – Balassagyarmat – Losonc vasútvonal újjáépítése
- A kombinált szállítmányozás előfeltételeinek megteremtése az észak-dél irányú nemzetközi közlekedési folyosó kifejlesztése során a közúti és vasúti fejlesztések harmonizálásával
- Az észak-dél irányú nemzetközi közlekedési folyosó kialakítása, hogy összeköttetés létesüljön Dél-Szlovákia középső részének legfontosabb pólusával (Losonc térsége), és így egy dinamikus fejlődő, határon átnyúló, városias gazdasági térséggé váljon Salgótarján és Bátortereny térségével együtt
- Fejlesztési Nógrád megye keleti része városias területének elérhetőségét közúton és vasúton Budapest felől
- A megye fő közlekedési hálózatának fejlesztése a természeti értékek megóvása mellett

V.3.2.

III-2 Hatékony, határon átnyúló közlekedési hálózat a térségben

- A déli főút (rövid időn belüli) megépítése Szlovákiában és a magyar országhatárral való összekötése a határon átnyúló kapcsolatok erősítése érdekében
- Gyorsforgalmi út építése a Losonc – Fülek – Salgótarján irányban
- A 164-es számú Fülek – Šiatorská, Bukovinka – Salgótarján vasútvonal minőségi fejlesztése, és dupla sínpárok építésének lehetősége
- A 161-es számú Losonc – Nagykürtös út felújítása a határon átnyúló kommunikáció hatékonyságának növelése érdekében
- A közlekedési infrastruktúra fejlesztése a Nógrád megye nyugati és keleti része között fennálló területi egyenlőtlenség csökkentése érdekében
- Az úthálózat fejlesztése a gazdasági nehézségekkel küszködő, sűrűn lakott kelet-nógrádi városias térség gazdasági fejlesztésének ösztönzésére
- A határon átnyúló terület kerékpárút-hálózatának összehangolt fejlesztése annak érdekében, hogy a turizmushoz szükséges feltételek megteremtődjenek

V.3.3.

III-3 A határon átnyúló műszaki infrastruktúra fejlesztése

- A határfolyón átívelő hidak építése
- A településeket összekötő úthálózat fejlesztése

V.4.

PIV : A turizmus, az emberi erőforrások, valamint a kis- és középvállalkozások fejlesztése

V.4.1.

IV-1 A munkaerőpiac megerősítése a határon átnyúló térségben határon átnyúló gazdasági övezetek kialakításával

- Megelőzni a határon átnyúló térség gazdasági kettészakadását.
- A központi települések középiskoláinak (gimnáziumok és szakközépiskolák) fejlesztése
- Felsőoktatási intézmények létrehozása Losoncon és Salgótarjánban
- Élethosszig tartó képzést nyújtó központok létesítése a központi településeken
- Egy nemzetközi kutató és oktató (szilikát) központ létrehozása Losoncon
- Együttműködés a szilikát gazdasági övezet és a Salgótarján – Bátorfyerénye üzleti-kereskedelmi övezet között

V.4.2. IV-2 Támogatni a határon átnyúló szociális infrastruktúra fejlesztését a térség optimális demográfiai fejlődésének stabilizálása érdekében

- A fennálló magyar-szlovák/Salgótarján-Losonc együttműködés lehetőségeinek kiaknázása a határon átnyúló gazdasági fejlődés kialakítása érdekében

V.4.3. IV-3 A turizmus fejlesztése

- Teljes körű, magas színvonalú turisztikai szolgáltatás biztosítása a Ružiná szabadidő központ környékén
- Az aktív turizmus támogatása a vidéki területeken és a következő hegységekben: Ostrôžky, Revúcka vrchovina, Stolické vrchy, Cerová vrchovina, Cserhát, Karancs-Medves, Mátra
- A hegyekben levő Látky (Detva körzet), valamint a Kokava nad Rimavicou, Kokava – Háj és Utekáč – Valuška szabadidő központok fejlesztése
- Az ipolytamóci ősmaradványok természetvédelmi területének további fejlesztése, és a turisták felé történő figyelemfelkeltés
- A turizmushoz kapcsolódó infrastruktúra integrált fejlesztése Somoskő várának környékén
- Operatív városrehabilitációs és -fejlesztési akciók előkészítése és lebonyolítása a losonci, nagykürtösi, füleki, salgótarjáni, szécsényi és balassagyarmati városközpontokban található építészeti örökség integrált védelmének céljából
- A természetvédelem és turizmus fejlesztésének összehangolt folytatása Karancs-Medves természetvédelmi terület térségében, illetve a Cerova, a Mátra és a Cserhát hegységben
- A turizmus kedvező tényezőinek kiaknázása a gazdasági fejlődés előmozdítása érdekében

V.4.4. IV-4 A kis- és középvállalkozások támogatása

- Az új zöld-mezős és barna-mezős ipari parkok támogatása a beruházások érdekeltségének figyelembevételével
- A főbb ipari szektorok fejlesztésének és modernizálásának elősegítése
- A kis- és középméretű vállalkozások támogatása

VI.
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS
AJÁNLÁSOK

VI. Következtetések és ajánlások

VI.1. Következtetés

A Neogradiensis Eurorégió határon átnyúló térségéről szóló urbanisztikai tanulmányterv az első olyan dokumentum, amely az említett terület határon átnyúló problémáival foglalkozik. A jelenlegi munka – kisebb változtatásokkal – a Neogradiensis Eurorégió határon átnyúló térségéről szóló urbanisztikai tanulmányterv rövidített változata, amely változások az alkalmazott módszertani segédletek használatából nyert tapasztalatokból adódnak. A jelen dokumentum a négy kiválasztott elemzési szempont tükrében a térség tényleges helyzetén, körülményein, és valós fejlődési lehetőségein alapul. A helyzetértékelés elvégzése után arra a következtetésre lehetett jutni, hogy a térségen belüli eltérések a területi elszigeteltségből adódnak, így ezért főként a közlekedési és műszaki infrastruktúra fejlesztése ajánlott közös, határon átnyúló fejlesztési projekteken keresztül.

Ez a többnyelvű tanulmány volt az indító dokumentum a határon átnyúló együttműködés fokozásához úgy Eurorégió szinten, mint a különálló kistérségek szintjén.

VI.2. Ajánlások

Következő munkafolyamatként javasoljuk, hogy a figyelem a jelen tanulmány VIII. részében meghatározott döntő fontosságú projektek megvalósítására összpontosuljon és a regionális szintű aktorok hivatalosan fogadják el a tanulmányt. Ily módon ki tudnak alakulni a szükséges előfeltételek a projektek megvalósulásához, amihez főként az EU INTERREG IIIA nyújt segítséget. Ugyanakkor folytatódjon a határon átnyúló régió két része közötti kölcsönös megismerésnek és kapcsolatoknak az elmélyülése a következő célokkal:

- a középtávú operatív fejlesztési program (stratégia) haladjon tovább, és vázolja fel a regionális fejlesztésre vonatkozóan az urbanisztikai tanulmánytervben kifejtett hosszú-távú szándékokat, hogy ezáltal kialakulhassanak a feltételek a gyakorlatban történő folyamatos megvalósításukhoz;
- meg kell teremteni a feltételeket – főként a fejlesztési projekteket előkészítésén keresztül – a pénzügyi források megszerzéséhez az EU-tól és az államoktól, annak érdekében, hogy új befektetőket lehessen a Neogradiensis Eurorégióba vonzani;
- a munka folytatása során a következő tanulmánytervben a Nagykürtös (Vel'ky Krtíš) – Balassagyarmat – Szécsény határon átnyúló városhálózat fejlesztésére kell összpontosítani a figyelmet;
- megvalósítási tanulmányt kell készíteni a Neogradiensis Euroregió településközpontjainak fejlesztésére vonatkozóan;
- szisztematikusan támogatni kell a Budapest – Rétság – Balassagyarmat – Nagykürtös – Losonc tengely mentén húzódó közlekedési kapcsolat minőségének javítását;
- egy kölcsönös partnerségen és együttműködésen alapuló projekt keretében újból üzembe kell helyezni az Ipoly mentén a vasútvonalat, mely összekötné Ipolyságot (Šahy), Balassagyarmatot és Nagykürtös – Losoncot;
- szisztematikusan, fel kell tölteni az EUROREG NEO projekt regisztert, majd lépésről-lépésre meg kell azt valósítani.

VII.

A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSA

VII. A stratégia megvalósítása

Az urbanisztikai tanulmányterv egy élő dokumentum, melyet rendszeresen ellenőrizni kell, illetve új projektekkel ki kell egészíteni. A határon átnyúló hatékony együttműködés az intézményes keretek kialakítását követeli meg.

VII.1. Intézményes keretek

Megvalósítást Irányító Testület (MIT)

EURORÉGIÓ NEOGRADIENSIS TITKÁRSÁGA,

Losonci Regionális Fejlesztési Ügynökség,

Nógrád Megyei Területfejlesztési Tanács,

Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács,

a kistérségek fejlesztésére alakult helyi önkormányzati területfejlesztési társulások – kistérségi fejlesztési tanácsok,

szlovák és magyar regionális kereskedelmi és iparkamarák.

Pénzügyi források:

Az állami és EU támogatások kezelését végző nemzeti hatóságok az adott országokban

Fejlesztési Tanácsok és Ügynökségek

A kistérségek fejlesztésére alakult helyi önkormányzati területfejlesztési társulások - kistérségi fejlesztési tanácsok

A magánszféra, a közszféra és a magánszféra projekt szintű együttműködése (Public Private Partnership: PPP) keretében

Megvalósító szervezetek (MSZ):

Losonci Regionális Fejlesztési Ügynökség,

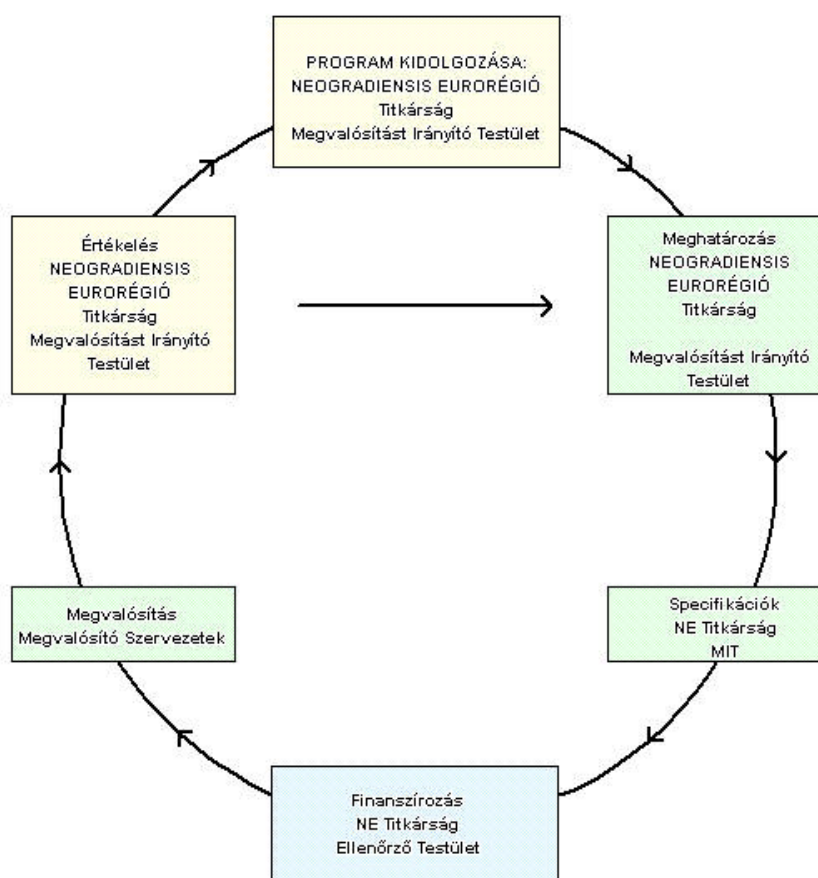
Nógrád Megyei Területfejlesztési Ügynökség,

a kistérségek fejlesztő szervezetei.

Ellenőrző Testület (ET): szakértők és helyi politikusok fóruma

A jövőendő Eurorégió fejletlenségéből adódó, és a jelen tanulmányban felfedett problémák kezelése az Európai Bizottságnak a projekt ciklusra vonatkozó javaslataival összhangban kell hogy megtörténjen.

VII.2. Projekt ciklus

Program-kidolgozási fázis –A Neogradiensis Eurorégió határon átnyúló térségére vonatkozó urbanisztikai tanulmánytervben ezt az alapos elemzés került kidolgozásra. Ebben megtalálhatók a határon átnyúló régió hosszútávú fejlesztéséhez szükséges prioritások és intézkedések. A tanulmányterv egyeztetésre kerül és a programot az egyeztetés alapján a Megvalósítást Irányító Testület alakítja ki.

Projekt meghatározási fázis – A Losonci Regionális Fejlesztési Ügynökség a Megvalósítást Irányító Testület magyar tagjainak megbízottaival együttműködve felvázolja azokat a projekteket, melyek a projekt folyamat szerves részét képezik. A főbb projektek megtalálhatók a jelen tanulmány VIII. fejezetében. Az érintett szervezetek folyamatosan foglalkoznak majd a végrehajtási projektek meghatározásával.

Specifikációs fázis – A javaslatokat benyújtó és a megvalósítást irányító szervezetek választják ki a projekt folyamatból azt az adott projektet, mely egyaránt figyelembe veszi az aktualitási, megvalósíthatósági, finanszírozhatósági szempontokat és ezeknek megfelelően kerül szakértők által kidolgozásra.

Pénzügyek kezelése – Ez a téma kapcsolódik a specifikációs fázishoz. A MIT feladata, hogy a kiválasztott projekt végrehajtása számára megteremtse a legjobb finanszírozási megoldást. Mivel a régió egy határon átnyúló terület, a finanszírozási megoldás alapvetően a Szlovákia-Magyarország-Ukrajna EU INTERREG IIIA strukturális pénzalapra épül.

Megvalósítási fázis – A kiválasztott projektek végrehajtása elsősorban az INTERREG IIIA-ra alapul

Értékelés – A projekt kidolgozó az Eurorégió Neogradiensis titkárságával együtt ki fogják értékelni az előrehaladást és meghatározzák a következő lépéseket. Mivel ez egy hosszútávra szóló tanulmányterv, a javaslat értékelésének határideje 2007, amikor a 2002-2006-os program ciklus befejeződik.

VIII.

PROJEKTEK

VIII. Projektek

VIII.1. A magyar oldal prioritási projektjei

VIII.1.1. Humán erőforrások, település-struktúra és életszínvonal

- A kistérség központjainak fejlesztése céljából kidolgozott integrált városfejlesztési projektek
- A falvak integrált rehabilitációja
- A kistérségek lakosságának megtartását szolgáló kulturális, oktatási, szociális és egészségügyi projektek
- Képzési program a roma lakosság számára

VIII.1.2. Környezet-, természet- és tájvédelem

- A természet korábbi sérüléseinek megszüntetése
- A vidéki táj megőrzése és rehabilitációja a turizmus elősegítése céljából
- A kulturális örökség integrált védelme és marketingje a turizmus elősegítése céljából

VIII.1.3. Közlekedési és műszaki infrastruktúra

- A 2-es és a 21-es főút kétszer kétsávos autóúttá való átépítése elsőrendű feladat
- A Hatvan-Salgótarján-országhatár vasútvonal újjáépítése
- Az Ipolyság-Balassagyarmat-Ipolytarnóc vasútvonal újjáépítése
- Az Ipoly folyó feletti hidak újjáépítése
- A kistérségeket és a településeket összekötő úthálózat fejlesztése
- A turizmus előmozdítása érdekében kerékpár utak építése
- A csatornahálózatba bekötött lakások arányának növelése, különös tekintettel Bátorterenyre szennyvíz-csatorna hálózatának és szennyvíztisztító létesítményének kiépítésére

VIII.1.4. Gazdasági szerkezet

- A régió gazdasági teljesítőképességének javítása
- A foglalkoztatás arányának javítása, a munkanélküliség jelentős csökkentése
- Szociális gazdasági foglalkoztatási programok megvalósítása, a roma népesség felzárkóztatása érdekében

- Új, versenyképes ipari munkahelyek létrehozása a foglalkoztatást serkentő beruházások, a helyi önkormányzatok és a nemzeti kormányok operatív regionális fejlesztési tevékenységének összehangolásával
- A régió és a jelenlegi, illetve csatlakozó EU országok közötti, régión átívelő európai kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok élénkítése
- A határon átnyúló kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok megerősítése a régióban
- A turizmus fejlesztése
- A kis- és középvállalkozások - fejlesztése

VIII.2. A szlovák fél prioritási projektjei

VIII.2.1. Humán erőforrások, település-struktúra és életszínvonal

- Az euro-régiós központok közötti integrált fejlesztési projektek előmozdítása, és versenyképességük növelése azoknak a lehetőségeknek a kihasználásával, amelyek Budapest és vonzáskörzete közelségéből adódnak
- A megye teljeskörű fejlesztése, különös tekintettel az életszínvonal javítására és a turizmus fejlesztésére a mezőgazdaság, az erdészet és a vízgazdálkodás fenntartható fejlesztésének segítségével
- A fejlesztési projektek összehangolásának, a területi, szociális és mezőgazdasági tervek kidolgozásának segítségével a régió központjaiban a versenyképesség növelése
- A Losonc és Salgótarján közötti kapcsolatok erősítése a határon átnyúló integrált agglomeráció létrehozása
- Támogatás a lakosság nemkívánatos demográfiai és iskolázottsági struktúrájának folyamatos felszámolásához, beleértve a roma lakosság számára kidolgozott képzési tervet

VIII.2.2. Környezet-, természet- és tájvédelem

- A környezet javításának feltételeit megfogalmazó tanulmányok és dokumentumok kidolgozása
- A vízgazdálkodás problémáinak rendszeres megoldása az ivóvízellátáshoz szükséges vízforrások biztosítása és a turizmus illetve a halászat fejlesztése céljából
- A hulladék mennyiségének csökkentése, kevés hulladékot termelő technológiák illetve a szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével és a hulladék újrahasonosításával
- A megyei gazdálkodás átszervezése a természetes lehetőségeknek megfelelően

- A történelmi örökség megőrzése a következő generációk számára (füleki vár, Kékkő, a zsidó zsinagóga megmentése Losoncon, a vár felújítása Želiezovce-ban)
- A természeti örökség védelme (parkerdő – L'adovo, a bušincei ásványvíz-forrás felhasználása)

VIII.2.3. Közlekedés és műszaki infrastruktúra

- A nemzetközi E571-es útvonal mentén a gyorsforgalmi út megépítése R2 jelzéssel (Zólyom – Losonc – Kassa)
- A vasúti közlekedés modernizációja, kettős nyomtáv építése, villamosítás és a 160-as vonal átépítése AGTC paraméterek szerint (Zólyom – Losonc – Kassa)
- A déli közlekedési folyosó összekapcsolása a javasolt R2 autóúttal és a losonci vasúti csomóponttal
- Az észak-déli közlekedési folyosó kiszélesítése és modernizálása (Losonc – Salgótarján – Hatvan – Budapest), ezáltal a régió bekapcsolható az európai közlekedési hálózatba
- Határátkelők és az Ipoly folyóra tervezett hidak megépítése
- Kogenerációs erőmű Losonctól délre a létező hőforrásokra alapozva
- A telekommunikációs rendszerek fejlesztése
- A nemzetközi gázvezeték lehetőségeinek kihasználása

VIII.2.4. Gazdasági szerkezet

- A régió gazdasági teljesítőképességének javítása
- A foglalkoztatás arányának javítása, a munkanélküliség jelentős csökkentése
- Szociális gazdasági foglalkoztatási programok létrehozása, a roma népesség felzárkóztatása érdekében
- Új, versenyképes ipari munkahelyek létrehozása a foglalkoztatást serkentő beruházások, a helyi önkormányzatok és a nemzeti kormányok operatív regionális fejlesztési tevékenységének összehangolásával
- A régió és a jelenlegi illetve csatlakozó EU országok közötti, régióon átívelő európai kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok élénkítése
- A határon átnyúló kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok megerősítése a régióban
- A turizmus fejlesztése
- A kis- és középvállalkozások fejlesztése